

Ker pa tudi razsodbi nižjih inštanc, kar se tiče števil in zneskov, z ozirom na to, da je škoda *in quali* dokazana, *in quanto* pa od civilne prisege tožnikove odvisna, nista nobeni zakonski določbi protivni, zato je izvenredna revizija toženčeva glede na določbo zgoraj omenjenega dvornega dekreta popolnoma neosnovana in nedopustna.

Kar se pa tiče redne revizije toženčeve, naperjena je proti temu, da je višji sodnik toženčevo krivdo glede nedolžne obsodbe tožnikove brez okolišev smatral za dokazano. Ta točka pritožbe pa se je zakonito uže v razlogih nadsodišč ovrгла; tukaj treba samo opomniti, da razlogi razsodeb najvišjega kot kasacijskega dvora z dne 25. maja 1883. l. št. 723. izrečno konstatujejo, da iz tega, kar je sodni dvor v Celji po § 258. in 288. lit. b kaz. pr. r. neovržno v dejanskem oziru smatral za dokazano, izhaja, da so današnji toženec, potem Anton S. in Franc St. bistveno k temu pripomogli, da je bil tožnik dne 14. aprila 1877. l. zaradi hudodelstva obrekovanja kriv spoznan in zbok tega tudi kaznovan. Ni torej nikakor potrebno, da bi še tožnik L. V. na kak drug način dokazoval krivdo toženčevo glede te okolnosti po §§ 1301. in 1302. obč. dr. zak. V očigled tega je torej tudi redna revizija toženčeva brez zakonske podloge.

A. Brumen.



Načrt novega kazenskega zakona.

V Ljubljani, dné 13. aprila.

Predvčeranjim je pravosodni minister grof Schönborn zbornici poslancev predložil načrt novega kazenskega zakona. Kodifikacija kazenskega prava je uže davno potrebna. Sedanji zakon ima nazore iz preteklega stoletja, krut je za nekatere zločine in v svojih definicijah ne ugaja današnjim pojmom o kaznivih dejanjih. Popravljal se je z različnimi novelami, iz novih razmer izrasla zlodejstva so prišla pod posebne kazenske zakone, vendar pa je prepotrebna enotna kodifikacija, in le-to podaja načrt. Večino kazenskih disciplin nahajamo v načrtu samem, nekaj specialnih zakonov pa bode vendar še ostalo veljavnih.

Načrt sam ima to-le v sebi: Uvodni zakon s 47 članki, a potem — kazenski zakonik o hudodelstvih, pregreških in prestopkih z naslednjimi deli: 1. del. Splošnje določbe. I.

Uvodne določbe (§§ 1—10.). II. Kazen (§§ 8.—46.). III. Poskus (§§ 47.—50.). IV. Storilec in vdeleženec (§§ 51.—53.). V. Uzroki, ki kazen izključujejo, olajšujejo ali odpravljajo (§§ 54.—74.). VI. Sestanek več kaznivih dejanj (§§ 75—79.). VII. Kazensko zasledovanje (§§ 80.—98.). — 2. del. Hudodelstva in pregreški. I. Veleizdaja, izdaja države in pregreški proti vojni sili države (§§ 89.—99.). II. Razžaljenje Veličanstva, zlodejstva proti članom cesarske hiše in njih razžaljenja (§§ 100.—103.). III. Kaznjiva dejanja zoper prijateljske države (§§ 104.—108.). IV. Hudodelstva in pregreški gledé opravil in volitve javnih zastopstev (§§ 109.—113.). V. Hudodelstva in pregreški proti delovanju in ugledu državne sile (§§ 114.—137.). VI. Kalitev miru in druga kaznjiva dejanja zoper javni red (§§ 138.—151.). VII. Ponarejanje denarja in njemu enakih vrednostih papirjev (§§ 152.—159.). VIII. Kriva prisega, kriva izpoved in kriva obdolžitve (§§ 160.—172.). IX. Hudodelstva in pregreški, tičoči se vere (§§ 173—171.). X. Hudodelstva in pregreški z ozirom na stan osebe (§§ 180. in 181.). XI. Hudodelstva in pregreški proti nramnosti (§§ 182.—194.). XII. Razžalitve (§§ 195.—207.). XIII. Dvoboj (§§ 208.—218.). XIV. Hudodelstva in pregreški zoper življenje (§§ 219.—229.). XV. Telesne poškodbe (§§ 230.—241.). XVI. Hudodelstva in pregreški proti osebni prostosti (§§ 242.—249.). XVII. Rop in izsiljevanje (§§ 250.—256.). XVIII. Tatvina in utajba (§§ 257.—267.). XIX. Pospešitev in poskritve (§§ 268.—274.). XX. Ukanitev in nezvestoba (§§ 275.—285.). XXI. Ponarejanje listin (§§ 286.—296.). XXII. Kaznjivo poškodovanje upnikov in bankerot (§§ 297.—305.). XXIII. Kaznjiva sebičnost in prelomitev tujih skrivnosti (§§ 306.—320.). XXIV. Poškodovanje stvari (§§ 321.—325.). XXV. Obče nevarna hudodelstva in pregreški (§§ 326.—361.). XXVI. Hudodelstva in pregreški v uradu (§§ 362.—395.). — 3. del. Prestopki. I. Prestopki zoper varnost države in zoper javni mir in red (§§ 396.—420.). II. Prestopki zoper državne naprave (§§ 431.—442.). III. Prestopki, tičoči se vere (§§ 443.—446.). IV. Prestopki, tičoči se javne nramnosti (§§ 447.—452.). V. Prestopki zoper življenje, zdravje in telesno varnost človeško (§§ 453. 490.). VI. Prestopki, tičoči se lastnine (§§ 491.—516.).

Uže iz te razvrstitve in iz posameznih naslovov raznim zlodelstvom se vidi, koliko bode izpremenjen nov zakon v primeri s sedanjim.

Kot novosti kratko omenjamo: Kazenski nalog glede prestopkov, ki ga bodo smele izdajati državne in občinske oblasti, katerim pristojna

zvrševati policijska opravila (čl. 40); — zasebne obtožbe, ki se naperjajo vsled kaznjivega dejanja v tiskovinah, ne spadajo pred porotnike (čl. 46.); kazni so: smrt, pokorilnica, ječa, državna ječa, zapor, denarna globa, zapad kaznjivih stvari, odvzetje državljanskih pravic itd. (II. 1. dela); kaznjivost se začinja s 13. letom (§ 60.), a tudi do završenega 18. leta zlodejec ne zapade kazenskemu zakonu, če ni uvidel kaznjivosti dejanja (§ 61.); preiskovalni zapor se všteva v prostostno kazen ali uvaža pri globi, da je kaznjencu mogoče celo po razsodbi ostati brez kazni (§ 64.); zastarelost kazenskega postopanja je urejeno, tudi kazen sama more zastaréti (§ 67. § 69.); kaznjiva dejanja, ki so predmet zasebni obtožbi vsled predloga, postanejo vsejedno lahko javna kaznjiva dejanja (§ 81); zasebna obtožba se lahko umakne, dokler kazenska sodba pravno moč zadobi; sodnik med različnimi kaznimi mnogokrat smé izbirati, osobito sta ječa in državna ječa na izbiro; pojem javnosti se načelno izreka (§ 90, št. 2); civilno-pravno razkrušenje pogodbe lahko hudodelstvo utemeljuje (§ 99.); inozemske vlade imajo tudi pravico predlagati kazensko postopanje (§ 104.); predlog o nekaterih razžalitvah avstrijske vlade, oblastij itd. stavlja resorni minister (§ 118.); kdo je v javni službi, določuje § 120; § 133. se obrača proti razkritju obtožnic in proti razpravi sodnih predmetov, predno so konečno rešeni; tudi proti kupčiji z ljudmi se zakon obrača (§ 151.); zvedenci so kaznjivi (§ 161.); krivo pričevanje pri disciplinarnih preiskavah je kaznjivo (§ 161.); kriva ovadba je pregrešek (§ 170.); kdor ne javlja, kar vé preiskovancu ali kaznjencu na korist, je pregrešnik (§ 171.); kompenzacija pri obratnih razžalitvah (207.).

(Dalje prih.)



Književna poročila.

— *Zbirka obrazcev za slovensko uradovanje pri sodiščih.* Sestavil in izdal Anton Levec, c. kr. sodni pristav v Ljubljani. I. Obrazci k občnemu sodnemu redu. I. zvezek. V Ljubljani 1889. Natisnila „Národna Tiskarna“. Založil pisatelj.

To knjigo, na katero smo uže jedenkrat opozarjali, dobili smo ravnokar. Ker mora uže v malo urah iziti naš list, ne moremo se obširno baviti s tem delom. Omenjamo za danes le, da je trudoljubivi gosp. Levec pripravil slovenskim pravnikom prelepe velikonočne piruhe. Razložen je po njem v slovenski knjigi na jako obširen način občni sodni red v praktičnih vzgledih; a tu niso izpuščene, kakor je to navada v mnogih takih knjigah, težje partije, nego gospod pisatelj